

Stabils progress ES fondu projektu ieviešanā

Publicēts: 22.09.2020.

Jaunami

Valdības sēdē 22. septembrī izskatīts Finanšu ministrijas (FM) sagatavotais informatīvais ziņojums par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (ES) fondu investīciju aktualitātēm līdz 2020. gada augustam.

“Pozitīvi, ka ES fondu investīciju devums Latvijas ekonomikā šajā periodā ir saglabājies iepriekšējā līmenī, neskatoties uz COVID-19 sniegtajiem izaicinājumiem. Šobrīd svarīgi maksimāli pilnvērtīgi izmantot vēl šī plānošanas perioda ES fondu iespējas un veiksmīgi noslēgt uzsāktos projektus, vienlaikus strādājot pie normatīvā regulējuma izstrādes 2021.–2027. gada darbības programmai. Būtiski, lai mēs varētu uzsākt darbu ar jaunā plānošanas perioda ES fondu ieguldījumiem pēc iespējas ātrāk, izvairoties no nozīmīgiem investīciju pārrāvumiem,” uzsver Finanšu ministrs Jānis Reirs.

Šobrīd īstenošanā ir vairāk kā 1800 ES fondu investīciju projekti par vairāk kā 3,5 miljardiem eiro (80,5 %) no kopējā ES finansējuma 4,4 miljardu eiro apjomā. No plānošanas perioda sākuma līdz 2020. gada 31. augustam projektu īstenošanai izmaksāta puse no pieejamā ES finansējuma investīciju atbalstam, tai skaitā pabeigti 636 projekti.

2020. gadā veikti jau vairāk kā 70% no šajā gadā plānotajiem atbalsta maksājumiem investīcijām. Apjomīgākie maksājumi šogad bijuši vides aizsardzības un reģionālās attīstības, transporta, kā arī izglītības jomā. Tāpat 2020. gadā pabeigti jau 262 projekti pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovācijas, pārejas uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni, kā arī sociālās iekļaušanas un nabadzības apkarošanas jomās.

Kā ziņots iepriekš, papildus jau pieejamiem līdzekļiem Kohēzijas politikas investīciju projektu īstenošanai un ar mērķi proaktīvi vadīt riskus, valdība šogad ir piešķirusi valsts budžeta [virssaistības](#) kopā 207,7 milj. eiro apjomā. Vienlaikus, lai sekmētu valsts budžeta virssaistību neitrālu ietekmi uz vispārējās valdības budžetu līdz plānošanas perioda beigām, valdība lēma tos ietaupījumus ES fondu projektos, kas rodas pēc visu projektā plānoto darbību īstenošanas, neatbilstoši veiktos izdevumus, kā arī vienošanās/līgumu par projekta īstenošanu laušanas rezultātā atbrīvoto finansējumu nepārdalīt citiem projektiem vai jaunām projekta darbībām. (Virssaistības ir papildu saistības ES fondu attiecināmo izdevumu segšanai, lai plānošanas perioda beigās nodrošinātu ES fondu finansējuma pilnīgu izmantošanu, ņemot vērā potenciālos neatbilstoši veiktos izdevumus, pārtrauktos projektus, ietaupījumus, kavējumus un citus riskus, kas var radīt negatīvu ietekmi. Tās ietver ES fondu finansējumu un valsts budžeta līdzfinansējumu, ja nepieciešams.)

Tāpat FM ziņo, ka līdz šim panākts būtisks progress Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas (EEZ/Norvēģijas) atbalsta programmas īstenošanā. Noslēgtie visu sešu atbalsta programmu līgumi paredz publisko finansējumu investīcijām kopā 99,4 milj. eiro apjomā (EEZ/Norvēģijas grants 85,4 miljoni eiro, un valsts budžeta līdzfinansējums 14 miljoni eiro). Sākot ar 2021. gadu līdz 2024. gadam sagaidāma dinamiska investīciju īstenošana. Valdības sēdē atbalstīta arī jauna EEZ/Norvēģijas atbalsta programma divpusējo sadarbības iniciatīvu īstenošanu ar 100% donorvalstu finansējumu godprātības un atklātības veicināšanai pašvaldībās un to sadarbībā ar uzņēmējiem (49 249 eiro) un COVID-19 sabiedrības veselības efektu modelēšana gados vecākiem cilvēkiem Latvijā un Norvēģijā (49 987 eiro). Šīs iniciatīvas iepriekš konceptuāli saskaņotas divpusējās sadarbības fonda konsultatīvajā darba grupā, kuras sastāvā ir pārstāvji no FM, Valsts kancelejas, visām nozaru ministrijām, tai skaitā programmu apsaimniekotājiem, kā arī sociālajiem un sadarbības partneriem (lielākās darba devēju, darba ņēmēju, komersantu un pašvaldības pārstāvošās nevalstiskās organizācijas, tai skaitā Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padome).

Turpinās aktīva gatavošanās ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda uzsākšanai. Sadarbībā ar nozaru ministrijām izstrādāts [darbības programmas projekts](#) un notikusi tā sabiedriskā apspriešana. Izskatīšanai valdībā darbības programma plānots iesniegt šī gada oktobrī, savukārt, apstiprināšanai Eiropas Komisijā – 2021. gada sākumā.

Ziņojums un [infografika](#) par ES fondu investīciju progresu līdz 2020. augustam pieejams [ES fondu mājaslapā](#).

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/stabils-progress-es-fondu-projektu-ieviesana>